MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

odbor veřejné správy, dozoru a kontroly
oddělení metodiky dozoru

Právní posouzení návrhu obecně závazné vyhlášky

Statutární město: České Budějovice (dále jen „město“)

Návrh obecně závazné vyhlášky statutárního města České Budějovice o nastavení obecního systému odpadového hospodářství (dále jen „OZV“ či „návrh OZV“) – druhá verze zaslaná dne 23. července 2021

Předpokládané datum vydání: neuvedeno
Předpokládané datum účinnosti: patnáctým dnem po dni vyhlášení

Na základě zmocnění:
- § 59 odst. 4, 5 a 6 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech (dále jen „zákon o odpadech“),
- § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

K OZV uplatňujeme následující připomínky:

Čl. 2 – Oddělené soustřeďování komunálního odpadu

K **písmenu c)**, dle něhož jsou ve městě plasty společně soustřeďovány s nápojovými kartony, **upozorňujeme**, že tento způsob společného soustřeďování je v souladu s § 59 odst. 2 zákona o odpadech možný pouze za předpokladu, že tím nedojde s ohledem na další způsob nakládání s uvedenými složkami komunálního odpadu k ohrožení možnosti provedení jejich recyklace.

K **písmenu g),** v němž město stanoví, že osoby předávající komunální odpad na místa určená obcí jsou povinny odděleně soustřeďovat *„oděvy a textilní materiály (jednotlivé kusy svrchních i spodních oděvů, obuv, deky, závěsy, povlečení a jiný oděvní nebo bytový textil); v rámci této složky však není soustřeďován špinavý, roztrhaný či nepoužitelný oděv, stejně jako krejčovský odpad, koberce, matrace, čalouněné výrobky a materiály ani jiné obdobné textilní obaly a odpady“*, **upozorňujeme** na následující skutečnosti.

Dle § 59 odst. 2 zákona o odpadech platí, že obec je od 1. ledna 2025 povinna určit místa pro oddělené soustřeďování textilu jakožto **jedné ze složek komunálního odpadu**. Dle shora citovaného ustanovení by však obec tuto povinnost k danému

datu plnila toliko pro část textilu, který by byl odpadem, a to *de facto* takovému textilu, který lze opětovně využít.

S ohledem na skutečnost, že se ve městě mají odděleně soustřeďovat toliko uvedené opětovně využitelné složky textilu, vyvstává otázka, zda má město skutečně zájem s těmito věcmi nakládat jako s odpadem (s čímž souvisí další zákonem stanovené povinnosti), nebo zda chce přebírat movité věci, které komunálním odpadem nejsou, a to v rámci předcházení vzniku odpadů. V případě druhé z variant **doporučujeme** postupovat v souladu s § 59 odst. 5 písm. b) zákona o odpadech, tj. upravit přebírání movitých věcí v rámci předcházení vzniku odpadů v samostatném článku.

V případě, že obec s vymezeným textilem skutečně chce zacházet jako s komunálním odpadem, **upozorňujeme**, že od 1. ledna 2025 bude její zákonnou povinností určit místa pro oddělené soustřeďování veškerého textilu, který je komunálním odpadem, tj. včetně textilu nepoužitelného, roztrhaného apod.

Čl. 3 – Soustřeďování tříděného komunálního odpadu

K **odstavci 4 písm. a)** město **upozorňujeme**, že v rámci abstraktní kontroly zákonnosti nebylo posuzováno, zda v OZV vymezených místech pro odkládání komunálního odpadu plní město povinnosti původce odpadu. Ustanovení § 59 odst. 1 zákona o odpadech stanoví, že obec je povinna přebírat veškerý komunální odpad vznikající na jejím území při činnosti nepodnikajících fyzických osob, přičemž dle ustanovení § 5 odst. 1 písm. c) a § 60 odst. 1 zákona o odpadech je obec od okamžiku, kdy fyzická osoba odpad odloží na místě k tomuto účelu určeném, původcem a současně vlastníkem tohoto odpadu, a je povinna s ním naložit v souladu se zákonem o odpadech. Pokud by tomu tak nebylo, byl by postup obce v rozporu s § 5 odst. 1 písm. c) a § 60 odst. 1 zákona o odpadech. **Uvedené upozornění shodně platí pro čl. 4 odst. 1, čl. 5, čl. 6 odst. 5 a čl. 7 OZV.**

Čl. 7 – Jiné nakládání s komunálním odpadem

Na tom místě odkazujeme na **upozornění** k čl. 3 odst. 4 písm. a) OZV. Z textu OZV vyplývá, že „*též zařízení určená pro nakládání s odpady*“ jsou součástí obecního systému, tj. že i na těchto místech plní město povinnosti původce odpadu. Pokud by tomu tak nebylo, **doporučujeme** odst. 1 (případně celý čl. 7) z OZV bez náhrady vypustit, neboť by mohl pro adresáty OZV působit zavádějícím a matoucím dojmem.

Čl. 9 – Nakládání s výrobky s ukončenou životností v rámci služby pro výrobce (zpětný odběr)

Upozorňujeme město, že přebírat výrobky s ukončenou životností může pouze za podmínky, že má uzavřenou písemnou smlouvu s příslušným výrobcem dle § 16 zákona o výrobcích s ukončenou životností. V rámci abstraktní kontroly zákonnosti OZV nebylo zkoumáno, zda má město tuto smlouvu uzavřenou.

Čl. 10 – Povinnosti osob

V **odstavci 2 písm. a)** město stanoví, že vlastník objektu určeného k bydlení nebo sloužícího k individuální rekreaci, resp. společenství vlastníků jednotek u takového objektu, stejně jako nájemce či správce tohoto objektu, je povinen ve vztahu k danému objektu *„zajistit prostřednictvím Magistrátu města České Budějovice zvláštní sběrné nádoby pro směsný komunální odpad o dostatečném objemu“*. **Upozorňujeme** město, že předmětné ustanovení je nezbytné vykládat konformně se zákonem v tom smyslu, že **není povinností dotčených adresátů OZV příslušné sběrné nádoby prostřednictvím města přímo zakupovat, pronajímat si je nebo vypůjčovat.** Adresáti OZV nemohou být OZV omezování v autonomii vůle spočívající ve svobodném rozhodnutí zda, s kým a s jakým obsahem uzavřou určitý soukromoprávní závazek směřující k obstarání sběrné nádoby.

Předmětné ustanovení nabízí s ohledem na užití slova *„zajistit“* více možných a se zákonem konformních výkladů. Povinností zajistit si prostřednictvím magistrátu města sběrné nádoby může znamenat např. povinnost obstarat si nádoby o takových technických parametrech, které umožňují v místních podmínkách jejich svoz, přičemž tyto technické parametry se adresát OZV dozví právě od magistrátu města; tím není dotčena eventuální možnost si předmětné nádoby prostřednictvím města přímo obstarat, pokud uvedené závisí zcela na dobrovolném rozhodnutí adresáta OZV. Stejně tak může uvedené ustanovení znamenat např. povinnost zajistit si prostřednictvím magistrátu města označení se svozem technicky kompatibilních sběrných nádob „svozovou známkou“, která deklaruje, že daná sběrná nádoba slouží k odkládání směsného komunálního odpadu přebíraného městem v rámci jeho obecního systému odpadového hospodářství.

S ohledem na ne zcela jednoznačný výklad předmětného ustanovení městu **doporučujeme** buďto vypustit slova *„prostřednictvím Magistrátu města České Budějovice“*, nebo přímo vymezit, jakou roli magistrát města při zajišťování zvláštních sběrných nádob na směsný komunální odpad plní.

Závěr: **Návrh OZV nebyl shledán v rozporu se zákonem.**

Přesto městu doporučujeme přihlížet ke shora uvedeným připomínkám.

Schválil: Mgr. Jakub Joklík, vedoucí oddělení metodiky dozoru

V Praze dne 26. července 2021

Elektronický podpis - 27.7.2021
Certifikát autora podpisu :
Jméno : Mgr. Jakub Joklík
Vydal : PostSignum Qualified CA 4
Platnost do : 7.6.2022 07:47:22-000 +02:00